

Inspiration til altaner i Ab JoJo

Oplæg ved Christina Kaaber Bühler fra Vild med Vilje til A/B JoJo søndag den 16. April 2023

Fokus på altaner:

Altaners fordele:

Vi bestemmer selv jordtype (du vælger jord, samt tilførsel af gødning) og hydrologi. Du. Jord: Man kan bruge mange slags jord, både næringsrige (muldjord) eller mineraljord eller jord iblandet sand og grus. Man kan hente jord på mange genbrugsstationer, som har den fordel at de ikke er gravet i tørvemoser (som det jord vi køber i supermarkeder og planteskoler). Man kan også bruge jord fra haver, som har den fordel, at der er smådyr og mikroorganismer i.

Gødning: Mange hjemmehørende urter, har et meget begrænset behov for gødning. Men noget gødning skal tilføres over tid. Alm. sturplantegødning kan gøre det. Eller man kan lave økogødning af udtræk af eks. Brændenælde.

Hydrologi/vandforhold: altaner kan være svære at regulere med vand, da der er små potter/altankasser og stor fordampning. Men i princippet kan man selv vælge om man vil lave meget våde forhold (efterligne det der i naturen er en søbred, mode eller våd eng) eller tørre forhold (det der i naturen kunne være en bakketop eller sandet jord på en strandeng). Men vand skal der tilføres uanset hvad, fordi det er små potter og derfor et begrænset rodnet og vandlager.

Potter, krukker og altankasser: Vær opmærksom på at have gode potter der passer til røddernes størrelse/struktur. En del planter har pælerødder eller dybe rodnet, og har brug for dybde i potte/kasse, mens andre har mere overfladisk rodstruktur og kan klare sig i minder dybe potter. Vanding: Der findes mange slags kapilærkasser/kapolærpotter ('selvvandende') der gør det lidt nemmere at tage på ferie/weekend.

Altaners ulemper:

Er svært at gøre til et helt habitat/levested - altaner skal ses i samspil med den nærliggende natur. I har Nørrebroparken, Assistensen som nære naboer (se liste med dyr nedenfor).

For lidt jord og træer - manglende levested.

For tørt/vådt

For varmt/koldt

For solrigt/skyggefuldt

Gode apps og hjemmesider:

Når du skal lære planter og insekter at kende er der en række værktøjer du kan bruge. Der er billedgenkendelses programmer og arts-databaser på:

Inaturalist
Arter.dk
Naturbasen.dk

Både som app og hjemmeside.

Plante forslag:

Urter:

Direkte sol:

- Slangehoved (obd pælerod, så skal have en lidt dyb potte)
- Blåhat
- Due-skabiose
- Alm. Røllike
- Almindelig gyldenris
- Gul Snerre + Hvid snerre
- bredbladet timian
- Mirian
- Dagpragtstjerne
- Aftenpragtstjerne
- Bidende stenurt
- Hvid okseøje
- Torskemund
- Knopurt (alm. Og stor)
- Vejbred (dunet, lancet, fliget)
- Vandmynte (vådt)
- Alm. brunelle
- Læge oksetunge
- Kattehale (våd bund)
- Perikon
- Alm katost
- Blodrød Storkenæb
- Mussevikke
- Skt. Hansurt

Halvskygge:

- Slangehoved
- Skt. Hansurt (tåler udtøring)
- Løvefod
- Blåhat
- Due-skabiose
- Alm. Røllike
- Almindelig gyldenris
- Vandmynte (vådt)
- Bidende stenurt

- Hvid okseøj
- Fingerbøl (digitalis)
- Vejbred (dunet, lancet, fliget)
- Torskemund
- Knopurt (alm. Og stor)
- Alm. brunelle
- Agersnerle
- Alm. fredløs
- Sødskærm
- Kattehale (våd bund)
- Viol (helst krat viol)
- Blodrød Storkenæb
- Mussevikke
- Almindelig Kællingetand

Skygge:

- Løvefod
- Bidende stenurt
- Kær-mindesøster
- Bregner (er smuk, men ikke interessant for insekter - karsporeplante = ingen nektar)
- Fingerbøl (digitalis) - kræver lidt lys
- Vejbred (dunet, lancet, fliget)
- Vandmynte (vådt) - kræver lys
- Alm. brunelle - kræver lys
- Lungeurt (næringsrig)
- Forglemmigej (helst Skov)
- Agersnerle
- Alm. fredløs
- Sødskærm
- Viol (marts, krat)
- Kær Storkenæb
- Mussevikke - kræver lys
- Kær galtentand
-

Træer og dværgbuske:

- Pil (Grå-pil, Selje-pil). God nektar plante om foråret, kan tages fra stikling, kan nemt klippes i god form - husk kræver meget meget vand! Næringsrig jord
- Hassel - kan blive stor. Næringsrig jord.
- Tørst (busk/træ) kan beskæres så den passer på altan. Vært for citronsommerfugl. Fugtig, ret mager ofte sur jordbund.
- Alm. gedeblad (kaprifolie - latinsk navn Lonicera Pericymenum). Klatreplante. Kan klare noget skygge. Mager jord. Husk at have dyb potte, samt tildækket omkring basis i starten.
- Hyld. Næringsrig jord.
- Vedbend. Stedsegrøn, klatreplante. Når den bliver gammel, bliver den en fin nektarkilde i sensommer-jul.
- Alm. Hæg. trives på fugtig, lysåbend areale. Smukke blomster der dufter.

- Tjørn (hvid, rød eller engriflet tjørn). Kan klippes så den passer på altan. Både dens blomster (maj) og bær (efterår) er populære hos insekter og fugle.
- Hedelyng vokser på næringsfattig sur bund

Forhandlere af hjemmehørende planter og frø:

Planter fra gartneriet Lille vilde frø forhandles til private via:
<https://naturengen.dk/>

Lille Vilde Frø sælger fra events: <https://lillevildefroe.dk/salg>

Frø efter jord/lysforhold: <https://www.birkogbarfod.dk/kategori/enkelte-arter>

Litteratur - Biodiversitetsbøger:

Den nye nordiske flora af Bo Mossberg & Lennart Stenberg

Danmarks Flora efter voksested af Ina Giversen mf.

Den uendelige have af Rasmus Ejrnæs

Naturhaven - den mangfoldige have af Katrine Turner, Lars Brøndum & Lilli Gruwier

Biodiversitet - Sådan skaber vi en rigere natur af Mona Klippenberg & Michael Stoltze

Sommerfuglehave - hvordan vores haver kan blive gode levesteder for farverige sommerfugle af Mona Klippenberg, Michael Stoltze & Susan Lindsey Jane Trolle

Den kriblende have - sådan dyrker du din have og redder kloden af Dave Goulson

Humlen ved det hele - Mit eventyrlige liv med bier af Dave Goulson

Summen over engen - paradisiske dage i min franske ruin af Dave Goulson

Vilde naturhaver - Inspireret af vilde skove, stejle skrænter, våde enge, gamle træer, glemte steder, summende bier og naturens underfundighed af Jens Thejzen

Insekter og spindlere i nærheden af A/B JOJO

Her kommer en lang liste med insekter og edderkopper som er fundet inden for de sidste 3-4 år inden for ca. 1 km fra A/B JoJo. Der er fundet over 100 arter!! Den er udtrukket fra Arter.dk.

En del har ikke dansk navn, der fremgår det latinske/videnskabelige navn. Kig listen igennem og se de relativt mange sommerfugle som I let vil kunne lære at kende.

Lille skovhumle

Ero aphana

Toogtyvepletet mariehøne

Ceutorhynchus typhae

Ditula angustiorana

Theridion varians

Polydrusus formosus

Araniella opisthographa

Korsedderkop

Flad hjulspinder

Hyldebladgalmide

Steatoda grossa

Huskartespinder

Knapgalhveps

Egegræshoppe

Grå sektoredderkop

Blomstertæger

Skovbaldakinspinder

Lepthyphantes minutus

Grøn krabbeedderkop

Tephritis bardanae

Forårsmejer

Skovtroldegalmyg

Lathys humilis

Ero aphana

Philodromus dispar

Mejeredderkop

Admiral

Rødt ordensbånd

Steatoda grossa

Huskartespinder

Navrvortegalmide

Skovtroldegalmyg

Birkefrøtæge

Flad hjulspinder

Sort bænkebiderflue

Blækkugleedderkop

Pukkelrygget stavedderkop

Hornmejer

Lille murmejer

Korsedderkop

Moskusbuk

Stor kejserguldsmed

Korsedderkop

Philodromus dispar

Pelsklanner

Birkefrøtæge

Calliphora vicina

Treplettet nældetæge

Sankthansoldenborre

Hornmejer

Hornmejer

Skovfrøtæge

Phrurolithus festivus

Sortbæltet bladmåler

Grøn krabbeedderkop

Almindelig ørentvist

Honningbi

Philodromus dispar

Steatoda grossa

Blomstertæger

Buksbomgalmyg

Skovblåfugl

Platanmøl

Philodromus

Anelosimus vittatus

Birkefrøtæge

Grøn krabbeedderkop

Kålmøl

Ahornvortegalmide

Perleedderkop

Neuroterus anthracinus

Sektoredderkop

Lindepunggalimide

Vinduesspringer

Firestreget ugle

Hvidbåndet humlesvirreflue

Dobbeltbåndet svirreflue

Stenhumle

Vedbendgalmyg

Syvpletet mariehøne

Drosophila suzukii

Harlekinmariehøne

Deraeocoris flavilinea

Eudonia lacustrata

Blækkugleedderkop

Almindelig zebraedderkop

Væksthusspinder

Hedemejer

Philodromus dispar

Kålhalvmøl

Flad hjulspinder

Harlekinmariehøne

Mørkpletet trækuglespringer

Blækkugledderkop

Jordbærøresnudebille

Flad hjulspinder

Harlekinmariehøne

Harlekinmariehøne

Acericerus ribauti

Dødningehoved-svirreflue

Svinemælkskurvgalmyg

Hattifnatgalmyg

Stor narcisflue

Stor blåpil

Citronsommerfugl

Blækkugledderkop

Båndspringhaler

Summeedderkop

Philodromus albidus

Flad hjulspinder

Amerikansk fyrretæge

Steatoda grossa

Stor stikkelsbærbladhveps

Perlemåler

Philodromus dispar

Gaffelmejer

Amerikansk fyrretæge

Egegræshoppe

Almindelig tyv

Stor husedderkop

Stor gedehams

Spytteedderkop

Langbensmejere

Storøjet mejer

Båndspringhaler

Lathys humilis

Fedtedderkop

Harlekinmariehøne

Harlekinmariehøne

Steatoda grossa

Brachysomus echinatus

Flad hjulspinder

Kællingetandblomstgalmyg

Honningbi

Andricus quercuscalicis

Barkøresnudebille

Ozyptila praticola

Orange vægmejer

Ero aphana

Korsedderkop

Flad hjulspinder

Steatoda grossa

Væksthuspinder

Steatoda grossa

Martsviolgalmyg

Buksbomgalmyg

Sørgekåbe

Mejeredderkop

Almindelig ørentvist

Orange vægmejer

Hornmejer

Eriophyes inangulis

Blækkugleedderkop

Araneus sturmi

Humlevoksmøl

Brachysteles parvicornis

Rødt ordensbånd

Philodromus dispar

Bladhyttespinder

Textrix denticulata

Hornmejer

Textrix denticulata

Hornmejer

Keglerumpe

Hornmejer

Væksthuspinder

Hedemejer

Skægget sølvkræ

Steatoda grossa

Skovblåfugl

Sørgekåbe